

MUISTIO

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIIRIN KUNTAYHTYMÄN JA SEN
JÄSENKUNTIEN VÄLISET KUNTANEUVOTTELUT

Vakka-Suomen alueen kunnat

13.11.2013 klo 13.00 – 15.45

Paikka: TYKS, T-sairaala 6. krs. kokoushuone

Läsnä

Viranhaltijat

Olli-Pekka Lehtonen, sairaanhoitopiirin johtaja, puheenjohtaja
 Samuli Saarni, johtajaylilääkäri, pj klo 15.20 – 15.45
 Arja Pesonen, talousjohtaja
 Päivi Nygren, hallintoylihoitaja
 Pirjo Immonen-Räihä, perusterveydenhuollon yksikön johtaja
 Arto Rantala, toimialuejohtaja/Vatsaelinkirurgian ja urologian klinikka
 Jukka Sipilä, toimialuejohtaja/Operatiivinen toiminta ja syöpätaudit
 Petri Virolainen, toimialuejohtaja/TULES
 Marjo Saarenmaa, johtava ylihoitaja, psykiatrian tulosalue
 Alpo Rajaniemi, talouspäällikkö, kokouksen sihteeri

Kuntien edustajat

Veijo Katara, Kustavin kunnanjohtaja
 Marika Lehtinen, sosiaalisihteeri, Kustavi
 Vesa Rantala, Taivassalon kunnanjohtaja
 Marika Polso, peruspalvelujohtaja, Taivassalo
 Marika Lanne, peruspalvelujohtaja, Uusikaupunki
 Pia Lahtinen, va vastaava ylilääkäri, Uusikaupunki
 Kristian Kallio, ylilääkäri, Laitila
 Sari Rantanen, sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja, Laitila

Asialista

1. Tilaisuuden avaus, sairaanhoitopiirin johtaja Olli-Pekka Lehtonen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja kertasi kevään 2013 kuntaneuvottelukokouksessa asetetun tämän foorumin tavoitteet; kuntaneuvottelukokous asettaa asiantuntijatyöryhmän valmisteltavaksi ja edelleen kuntajohtajakokouksen käsiteltäväksi asiat, jotka luokitellaan:

- toiminnallisiin muutostarpeisiin
- toimintatapojen kehittämiseen
- kesäkuussa vahvistetun järjestämissuunnitelman mukaan toimeenpanoa edellyttäviin asioihin
- palvelutarpeiden ennakointiin

2. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin talousarvio 2014 ja strategian päivitys (erillinen liitedokumentti), *sairaanhoitopiirin johtaja Olli-Pekka Lehtonen*; esitys kokonaisuudessaan on kuntaneuvottelujen kokousaineiston liitteenä (ks. julkaisu)

Puheenjohtaja esitteli talouden ja muut taustatekijät, miksi tarvitaan uutta strategiaa. VSSHP:n hallitus päätti 5.11.2013 strategian esittämisestä kuntayhtymän valtuuston päätettäväksi 26.11.2013 kokoukseen. Tämän jälkeen pj esitteli tarkemmin strategian sisällön.

Strategian esittelyn jälkeen käydyn keskustelun yhteenvetoa, seuraavassa:

Sari Rantanen/Laitila

Sairaanhoitopiirin valtuustolle esitettävä strategia saa täyden tuen virkamiesjohdolta.

Kristian Kallio

Alueella koettu uhkakuva: Aluesairaaloitten vetovoima loppuu, ja seurauksen on toiminnan näivettyminen. Alueella on toisaalta sellainen käsitys, että päivystysasetus ei muuta mitään V-S sairaalan toiminnassa.

Marika Lanne/Uki

Strategia voi mennä kunnanvaltuustossa läpi. Oikean informaation välittäminen alueelle olisi erittäin tärkeää. Aluesairaalamuutos –uhkakuvista pitää päästä reaaliin maailmaan. Strategialle on virkamiesjohdon täysi tuki - lehdistötiedote paikallislehteen saattaisi olla paikallaan, mm. potilasturvallisuutta korostaen.

Veijo Katara/Kustavi

Strategiamuutos on tervetullut ja tarpeellinen – kannatettava.

- 3 VSSHP tulos- ja toimialueiden tuottamat palvelut TULES, Vatsakirurgia ja urologia, Operatiivinen ja TOTEK, Alueellisen erikoissairaanhoidon ja Turunmaan sairaalan liikelaitoksen tuottamat operatiiviset ja toimenpidelähtöiset palvelut, Psykiatrian tulosalueen tuottamat palvelut, *johtajaylilääkäri Samuli Saarni*

Johtajaylilääkäri esitteli otsikon mukaisten toimi- ja tulosalueiden (yksiköiden johtajien valmistelut) tämän päivän tilannekatsaukset ja tulevaisuuden näkymät. Samuli Saarnin esitys kokonaisuudessaan on kuntaneuvottelujen kokousaineiston liitteenä (ks. julkaisu)

Seuraavassa yhteenveto käytetyistä kommenttipuheenvuoroista:

TULES

Varsinaisen operaation aiheuttamat kustannukset ovat pieni osa TULES –sairauksien kokonaiskustannuksista, joihin luetaan mm. potilaan jonotus-/sairausaika, postoperatiivinen kuntoutus ja lääkkeet. Hoitotoimenpiteet on priorisoitu tärkeyden mukaan. Jonojen pituudella tulee olemaan merkittävä vaikutus potilaiden liikkuvuuteen. Nopeissa muualla tapahtuvissa potilassiirtymisissä (vapaa liikkuvuus) on ”kahteen kertaan” muodostuvan kustannuksen riski – vapaassa hakeutumisessa on paitsi mahdollisuudet myös uhkakuvat.

Kristian Kallio

Millaiset mahdollisuudet potilaille on hakeutua haluttuun sairaalaan oman sairaanhoitopiirin sisällä? Vastaus PV: sairaanhoitopiirin sisällä ei tehdä samoja toimenpiteitä kaikissa sairaaloissa, mi-

kä vaikuttaa hakeutumismahdollisuuksiin. Lain henki on, että potilas voi valita myös sairaanhoitopiiriin sisällä.

Vatsakirurgia ja urologia

Vatsakirurgian ja urologian toimialueella on enemmän lähipalveluiksi luokiteltavia toimenpiteitä kuin TULEKsessa; sairaanhoitopiiriin alueella voidaan tiettyjä tämän toimialueen toimintoja keskitää esim. aluesairaaloihin. Esim. gastrokirurgiaa ja urologiaa on jo hajautettu ja saatavissa aluesairaaloissa.

Operatiivinen toimialue

Strategian mukainen hajauttaminen toimii operatiivisella toimialueella hyvin, mm. kaihileikkauksia voidaan tehdä useissa paikoissa, ja Turunmaan sairaalan kaihileikkausten suorittaminen merkittävässä määrin edesauttaa sairaanhoitopiiriä pysymään hoitotakuussa. Korvaklinikan toimenpiteiden hajauttamista toteutetaan myös.

Marika Lanne,

Esim. koululaisten näöntarkastukset on lopetettu V-S sairaalassa, ja tämä on taka-askele esh/pt yhteistyössä. Vastaus/Jukka Sipilä: koululaisten näöntarkastukset on tyyppiesimerkki miksi strategia pitää toteuttaa – kunkin alueen palvelujen tuotanto on tähän saakka määräytynyt sen mukaan, millaista osaamista alueella on sattunut olemaan; ei tarkoituksenmukaisuusperiaatteella. Hammaslääkäripäivystyksestä keskustellaan toisessa yhteydessä.

Operatiivisessa toiminnassa osaamisen keskittäminen, maakunnan alueella, haavanhoito on hyvä esimerkki. Saattohoito kuntoon –tavoitteessa tulee nähdä paitsi varsinaisten saattohoitoyksiköiden panos myös perusterveyden huollon aktivoitumistarve tällä alueella. Syöpätaudeissa voitaisiin luopua yhden vuodeosaston käytöstä nykyisillä potilasvolyyymeilla, jos saattohoito toimisi optimaalisesti.

TOTEK

Tämän palvelualueen toiminta on suurimmalta osin TYKSin sisäistä palvelua. Kivunhoitoyksikön toiminnasta muodostuu eniten suoraa kuntakontaktia. Palvelualueen johtajan poissa ollessa TOTEKin toiminnasta ei käyty kokouksessa keskustelua.

Alueellinen erikoissairaanhoito

Aluesairaalatoiminnan osalta esiteltiin vuoden 2012 toimintaluvut. Päiväkirurgisia toimenpiteitä tehdään aluesairaaloissa tällä hetkellä noin ¼ koko sairaanhoitopiiriin volyyymista. Tämä mukailee hyvin tulevan strategian tavoitteita. Päivystysleikkausten osuus on alle 20 %, ja tähän tulee päivystysasetuksen ja uuden strategian seurauksena merkittävä muutos. Päivystysleikkauksen jälkeinen kirurgipäivystys pitää asetuksen mukaan olla nopeasti saatavissa, joten hajautettu malli ei jatkossa enää toimi.

OP

Päivystysasetuksen avaaminen; 30 minuutin lähtövalmiutta ei ole mahdollista allokoida joka paikkaan (operaation jälkeisen hoidon päivystysvelvoite on po. erikoisalalan lääkäri); Päivystysaikaisissa leikkauksissa on hyvin alhainen volyyymi.

Turunmaan sairaala

Ei kommentteja

Psykiatria

Avohoitopainotteisuus on maan korkeinta! Avohoito-osuuden edelleen lisääminen ja toisaalta vaativan vuodeosastohoidon keskittäminen vaatii tilaratkaisun toteutusta VSSHP:ssa.

Marika Lanne

Miten erikoissairaanhoidon aikuispsykiatria eroaa perusterveydenhuollon palvelusta? Lasten- ja nuorisopsykiatria (lastensuojelu) ovat ehdottomasti lähipalvelua vaativaa - keskittämissuunnitelmat eivät tähän kontekstiin hyvin sovi.

Vastaus Marjo S/Samuli Saarni: asiaa pitää terävöittää - mahdollisimman läheinen yhteistyö tärkeämpi kuin tiukka esh/pth –rajanveto

4 Kuntien näkymät palvelujen ennustetusta, tarpeesta kuntien edustajien puheenvuorot, keskustelu

Veijo Katara/Kustavi

Kustavin kunnan palvelusuunnitelman mukainen 7,4 % kasvu vuodesta 2013 on kova – vuoden 2013 budjetti saattaa jopa alittaa. Kustavi puoltaa EPLL keskitettyä toimintamallia; tavoite että EPLL hoitaa kaikki VSSHP:n päivystystoiminnot

Marika Lehtinen/Kustavi

Psykiatrian VSSHP:n palvelutuotanto ei toimi tyydyttävästi; lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon kysyntä on tällä hetkellä tarjontaa korkeampi; kunta joutuu turvautumaan tässä tilanteen liikaa lastensuojeluun, joka ei ole oikea ei tyydyttävä toimintatapa.

Vastaus/ Marjo Saarenmaa: /liikkuvalla työryhmällä pyritty tyydyttämään erityisesti alueen nuorisopsykiatrian tarpeet. Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon voimavarat tulisi saada toimimaan paremmin yhdessä.

Marika Polso/Taivassalo

Lastensuojelun ja erikoissairaanhoidon lastenpsykiatrian yhteistyö selkeäksi; lastensuojelu on nyt laitettu Vakka-Suomen alueella paljon vartijaksi.

Vesa Rantala/Taivassalo

EPLL keskitetty malli, ja hallituksen käsittelemä strategia kannatettavia – kunta odottaa mahdollisimman nopeaa uuden strategian toteutusta.

Pia Lahtinen/Uusikaupunki

Strategiamuutos on tervetullut; Vakka-Suomen sairaalassa on ollut liikaa perusterveydenhuoltoon kuuluvia potilaita.

Sari Rantanen/Laitila

Lastenpsykiatrian lähipalvelut tulee varmistaa.

Kristian Kallio/Laitila

- Strategiasta informoiminen kuntatasolla.
- Alueellinen erikoissairaanhoidon ja Tyks tasavertaiseen asetelmaan
- Päivystyksen käsittely yhdessä EPLL/kunnat, jotta kaikilla toimijoilla on yhtenäinen näkemys
- VSSHP:n laskutusongelmat ovat edelleen jatkuneet v. 2013

- 5 Toimenpiteet kevään 2013 kuntaneuvotteluissa esille nostetuista asioista, *hallintoylihoitaja Päivi Nygren*

Päivi Nygren esitteli kevään kuntaneuvotteluissa alueiden kehittämiskohteiksi esitetyt ja kirjatut tavoitteet;

Vakka-Suomen alueen kunnat 30.5..2013

1. Palvelujen tason tarkastelu Tyks Vakka-Suomen sairaalassa järjestämissuunnitelman mukaan:
"...sovitaan alueellisesti ja kunnittain, mitä asioita kuntien tulee tarjota kiireellisenä hoitona virka-aikana ja mitä asioita keskitettyjen päivystysten tulee tarjota kuntien terveyskeskusten ollessa kiinni ja mitä asioita ympärivuorokautisesti."
2. Lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen mahdollinen siirtäminen peruskuntaan. Psykiatrian palveluiden kokonaisuus käsitellään syksyn 2013 kuntaneuvotteluissa.

Asiantuntijatyöryhmän valmistelutilanne kevään kuntaneuvottelujen asettamiin tavoitteisiin esitettiin kokoukselle. Päivi Nygrenin esitys kokonaisuudessaan on kuntaneuvottelujen kokousaineiston liitteenä (ks. julkaisu/toimenpiteiden eteneminen)

- 6 Sopiminen palvelujen järjestämisen kehittämistavoitteista, vastuista ja toimintatavoista

Asiantuntijatyöryhmän edelleen valmisteltavaksi asetettiin:

1. Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitoksen prosessien toteuttamiseen ja sujuvuuteen vaikutetaan yhdessä EPLL vs. perusterveydenhuollon asiantuntijat –akselissa. Työjärjestyksenä järkeväksi todettiin EPLL:n kilpailutuksen toteuttaminen ensin, ja sen jälkeen painopiste prosessien kehittämismuutoksiin. Asiantuntijatyöryhmän koollekutsumisen vastuu: EPLL toimitusjohtaja Päivi Luconius. (Loimaan alueen kuntaneuvotteluissa asetettu tavoite; koskee kaikki VSSH:n jäsenkuntia)
2. Nuorisopsykiatrian liikkuva työryhmä on aloittanut Uudessakaupungissa 17.10.2013. Kuntaneuvottelukokous totesi, että tämän toimintatavan palvelujen toimivuutta/riittävyttä seurataan, mutta tässä vaiheessa asia ei anna aiheita muihin toimenpiteisiin.
3. Uuden vahvistettavan strategian mukaiset asiat erikseen selvitettäväksi (vastuu OP Lehtonen), ja päivystysasetuksen vaikutuksen selvittäminen (vastuu Samuli Saarni)

Kuntajohtajakokouksen valmisteltavien asioiden esittelyihin tulee sisältyä kustannusvaikutustarkastelu

- 7 Yhteenveto ja tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.45

Alpo Rajaniemi

Taluspäällikkö, kokouksen sihteeri

julkaisu: <http://www.vsshp.fi/fi/kuntaneuvottelut2014>